

College van B&W Rotterdam

T.a.v. wethouder DLE
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Persoonlijk overhandigd aan dhr. Bonte / Per e-mail verzonden aan gemeenteraad

MAIL levedelandtong@gmail.com

WEB www.levedelandtong.nl

KVK 75 89 85 19

DATUM

12-01-2022

BETREFT

Ongevraagd advies / toets de effecten op flora en fauna bij een windmolen midden in de begrazingsweide op de Landtong

Geachte wethouder Bonte, beste Arno,

Welkom op onze Landtong, het stukje groen waar wij en vele Rozenburgers zo aan gehecht zijn. Het nieuws dat de wijziging van het bestemmingsplan in werking is gezet vervult ons met blijdschap, dat vooropgesteld.

Halverwege december heeft u ons verzocht om met u in gesprek te gaan.

Wij gaven aan open te staan voor een gesprek, mits het gesprek plaats kan vinden op locatie (nabij de plek waar de turbine gepland is) en mits wij verslag uit mogen brengen van het gesprek met u aan onze achterban.

We vinden het heel fijn dat u vandaag naar Rozenburg bent gekomen en zijn benieuwd waar u met ons over in gesprek wilt gaan. Tegelijkertijd grijpen wij de kans om u ter plekke te laten zien wat de impact zal zijn van een windmolen op de plek waar hij nu gepland staat en wat nog ontbreekt om de impact echt te kunnen beoordelen.

Allereerst willen we u laten zien hoe groot de windmolen gaat worden. We maken het visueel op basis van de afmetingen van de kranen van de Thialf van HEEREMA. [\(bijlage 1\)](#)

Vanuit zowel Maassluis als Rozenburg zullen protesten volgen omdat de afmeting van de geplande windmolen ongekend groot is. De gevolgen hiervan voor mensen op gebied van zichthinder en gezondheidsrisico's door laagfrequent geluid, zijn meer dan zorgelijk.

Middels ons gesprek (en deze brief) willen wij als grootste belang benadrukken: de nu nog zeer gevarieerde flora en fauna op de Landtong. Waar de windmolen gepland staat is niet alleen een 'stukkie gras' waar Hooglanders grazen. Het is tevens de 'aanvliegroute' voor vogels, vlermuizen en insecten en de 'entree' van een prachtig (klein) natuurgebied.

In de motie van 27 mei 2021 onder nr. 21bb6961 [\(bijlage 2\)](#) met de titel *Zonder draagvlak draaien de windmolens niet* is opgenomen dat de windmolen-exploitant de effecten op flora en fauna mee moet nemen in het definitieve plan én laat toetsen of dit definitieve plan past binnen de kaders van de MER, of dat een aanvullende MER noodzakelijk is.

Wij vrezen ervoor dat windmolen-exploitant Pondera de effecten op flora en fauna onzorgvuldig in kaart laat brengen. Toen wij met Pondera spraken, gaven zij aan dat het 'gewoon' een wettelijke verplichting is om onderzoek te doen. Tegelijkertijd gaf Pondera toen ook aan lering te willen trekken uit eerdere/vergelijkbare onderzoeken van recent ontwikkelde windparken.

Een voorbeeld waarom eerdere onderzoeken geen goede vergelijking zijn:

Voor de MER *Windpark Nieuwe Waterweg* zijn ter plaatse geen tellingen gedaan naar de lepelaar, terwijl men zich er wel bewust van was dat locatie *Windpark NW* op de vliegroute ligt van de lepelaar tussen Quackjeswater (Hellevoetsluis) en Midden-Delfland. ^(bijlage 3)

Op basis van vliegroute-gegevens van SOVON uit 2012 is slechts een inschatting gemaakt dat de lepelaars voornamelijk ten oosten van het (toen nog te bouwen) windpark zouden vliegen. In 2019 is *Windpark NW* opgeleverd.

Ons is opgevallen dat het aantal foeragerende én broedende lepelaars op de Landtong sinds 2020 flink is toegenomen. De aanvliegeroute en leefomgeving van de lepelaar op de Landtong ligt feitelijk ten oosten van *Windpark NW*. En nu wil men precies ten oosten van *Windpark NW* een mega windmolen exploiteren.

Hoe kan een exploitant lering trekken uit eerdere onderzoeken die gebaseerd zijn op inschattingen en volledig voorbij gaan aan de actuele situatie?

Een voorbeeld waarom eerdere onderzoeken achterhaald zijn:

De in 2018 uitgegeven MER voor *Windpark Landtong* was bedoeld voor de repowering van de windmolens aan de zuidkant van de Noordzeeweg, niet voor de uitbreiding van het windpark op het oostelijke deel van de Landtong. In bijbehorende natuurtoets, waarvoor Bureau Waardenburg in mei en juni 2018 veldwerk onderzoek heeft gedaan, staat over bijvoorbeeld de lepelaar geschreven dat die sporadisch voorkomt op de Landtong. Echter, zoals hierboven al beschreven: lepelaars broeden tegenwoordig zelfs op de Landtong, pal achter de nu geplande locatie voor de windmolen. ^(bijlage 4)

Hoe kan een exploitant lering trekken uit gestaakte onderzoeken die gebaseerd zijn op andere windturbine-afmetingen en daarbij ook nog volledig voorbij gaan aan de actuele situatie?

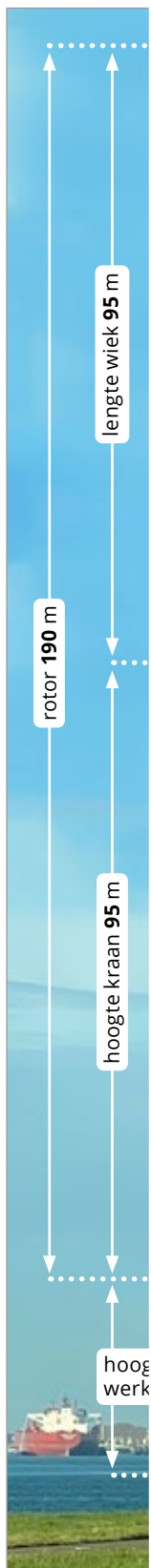
Tot zover een voorbeeld over de actuele situatie van de leefomgeving van de lepelaar. De Landtong heeft meer dan lepelaars. Begin 2019 heeft Stadsbeheer Rotterdam het beheer van de Landtong overgenomen van Recreatieschap Voorne-Putten. Sindsdien is er geen opdracht meer gegeven vanuit Rotterdam om te inventariseren en monitoren op de Landtong. Gelukkig heeft de KNNV Hollandse Delta onze prachtige Landtong niet in de steek gelaten toen het beheer werd overgenomen door Rotterdam. De inventarisatie en monitoring naar broedvogels, roofvogels, dag- en nachtvlinders (en plantensoorten) heeft onofficieel doorgang gevonden. Hieruit blijkt o.a. dat de Landtong het meest vlinderrijke gebied is in de omgeving.

Wij zijn niet tegen windmolens, maar wel tegen de plek waar hij nu gepland staat. Wij vragen u dringend om er op toe te zien dat de belofte die is vastgelegd in de motie wordt nagekomen en dat er in 2022 gedegen onderzoek plaats zal vinden die de effecten op flora en fauna toetsen van een windmolen -met wieken van 95 meter en een tiphoogte van 235 meter- midden in de begrazingsweide op de Landtong van Rozenburg.

Groene groet,

Thea, Else, René en Marijke

De kranen van de Thialf van HEEREMA zijn 95 meter hoog, gemeten vanaf het werkdek. De hoogte van het water tot het werkdek is tussen de 18 en 38 meter. Als de Thialf op zijn hoogst in het Calandkanaal ligt, dan komt de top van de kraan op ca. 130 meter hoogte. De as van de nieuwe turbine komt op 139 meter hoogte = 10 meter hoger dan de top van de kraan van de Thialf. De wieken van de nieuwe turbine worden (net als de kranen) 95 meter lang = een rotordiameter van 190 meter. De reikwijdte wordt ook 190 meter, want de gondel van de turbine draait immers naar de juiste kant zodat de bladen op de wind gericht zijn. Het deel van de begrazingsweide waar de turbine moet gaan komen is ca. 245 meter breed. Zelfs al komt de turbine zo dicht mogelijk aan de Noordzeeweg, dan nog beslaan de wieken meer dan de helft van het natuurgebied.

Met de eerdere impressie die we hier toonden hebben wij niet bedoeld dat Heerema op welke wijze dan ook betrokken is bij het planproces van een windmolen midden in de begrazingsweide. Wij hebben de kranen van de Thialf als ijkpunt genomen omdat deze toevallig genoeg van dezelfde afmeting zijn als de wieken van de beoogde windmolen.

Markante verschijningen maken indruk. In het geval van de impressie werd Heerema onterecht meegenomen in de 'negatieve impact' van de MEGA turbine die midden in de begrazingsweide moet gaan komen. We hebben de visuele vergelijking met de afmetingen van de Thialf daarom offline gehaald.

Na de vergelijking met offshore schip de Thialf ook een vergelijking met de windmolens die gebouwd zijn in 2015.

Hoe ziet dat er dan uit op de plek waar de turbine gepland is?

Geplande locatie (geel of groen).
De turbine zal in werkelijkheid nóg groter zijn dan hier gevisualiseerd. De afstand tussen Paal 83 en de eerste turbine uit 2015 is een stuk groter dan de afstand tussen Paal 83 en de gele of groene stip waar de nieuwe turbine moet gaan komen.

21666961

MOTIE

ZONDER DRAAGVLAK DRAAIEN DE WINDMOLENS NIET

GEMEENTERAAD
Vergadering van

27 MEI 2021

De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 27 mei 2021 ter bespreking van Regionale Energiestrategie.

AANGENOMEN

Constateerende dat:

- Het plaatsen van windmolens en andere energie-opwekkers flinke impact heeft op de omgeving en haar bewoners;
- Goede participatie en communicatie vooraf over de uitgangspunten daarom van groot belang is;
- Het Rijkvastgoed bedrijf via biedboek.nl de 'Ontwikkellocatie windturbines op Landtong te Rozenburg' aanbiedt ter openbare inschrijving die sluit op 2 juli 2021;
- Er eerder een Milieueffectrapportage (MER) is uitgevoerd voor herplaatsing (repowering) van andere windmolens samen met deze ontwikkellocatie;
- In dit traject de uitbreiding gemaximeerd is tot twee windmolens;
- De ontwikkellocatie later is losgekoppeld van de herplaatsing;
- Op de projectpagina wel uitleg gegeven wordt over procedures, maar dat sommige relevante stukken, zoals de MER ontbreken.

Overwegende dat:

- Op de projectpagina¹ van Windpark Landtong Rozenburg nog steeds te lezen is dat voor de ontwikkellocatie mogelijk een apart procedure wordt opgestart;
- De (ruimtelijke) uitgangspunten voor deze twee extra windmolens niet vindbaar zijn voor bewoners, behalve dan als zich als potentiële exploitant melden op biedboek.nl;
- Het voor hen niet duidelijk is waar de extra windmolens nu gaan komen en wat de gevolgen zijn voor bewoners, gebruikers, flora en fauna;
- Bewoners behoefte hebben aan goed ontsloten, duidelijke en complete informatie.

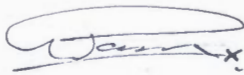
Verzoekt het college:

- In het vervolgproces rondom (de uitbreiding van) Windpark Landtong Rozenburg, maar ook op mogelijke andere locaties, als uitgangspunt te hanteren dat de gemeente en de exploitant samen verantwoordelijk zijn om communicatie en participatie in te richten om maximaal draagvlak en acceptatie van het beoogde windpark te creëren, zoals bedoeld in de Leidraad Windenergie 2021;
- Dit zo snel als mogelijk te starten na bekendmaking van de geselecteerde exploitant;

¹ <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/windpark-landtong-rozenburg/>

- In bijeenkomsten en (online) communicatie ook de geschiedenis en uitkomsten van eerdere participatie rondom de Nota Reikwijdte Detail en de eerdere MER van Windpark Landtong Rozenburg mee te nemen, zoals de beoogde locaties;
- Door de exploitant te laten vastleggen dat effecten op flora en fauna worden meegenomen bij het definitieve plan, inclusief de verplaatsing van de drinkwaterpoel en te laten toetsen of dit past binnen de kaders van de MER of dat een aanvullende MER noodzakelijk is;
- Voor deze en andere windenergieprojecten te zorgen voor een beter toegankelijk en actueel online projectdossier met alle relevante openbare stukken;

En gaat over tot de orde van de dag.

Tjalling Vonk
ChristenUnie-SGP

Ingrid van Wifferen
D66

Dieke van Groningen
VD

Tegen: Leefbaar,
PodA, pvv, 5oplus.

Windpark Nieuwe Waterweg ligt (of eigenlijk lag) op de vliegroute van de lepelaar tussen Quackjeswater en Midden-Delfland. Nu wil men precies ten oosten van Windpark Nieuwe Waterweg een mega windmolen exploiteren.

Lepelaars (blauwe stippen) foerageren niet alleen op de Landtong, ze broeden er zelfs.
Lepelaars worden veel gezien op de plek pal achter de nu geplande locatie voor de windmolen.

